III

*(Parengiamieji aktai)*

# EUROPOS CENTRINIS BANKAS

## EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

**2023 m. liepos 5 d.**

**dėl pasiūlymo dėl ekonomikos valdymo reformos Sąjungoje**

**(CON/2023/20)**

(2023/C 290/03)

***Įžanga ir teisinis pagrindas***

2023 m. gegužės 12 d. ir birželio 27 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo atitinkamai Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento prašymus pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (toliau – pasiūlytas naujas Stabilumo ir augimo pakto (SAP) prevencinės dalies reglamentas) ([1]). 2023 m. gegužės 12 d. ECB gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymus pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (toliau – pasiūlyti SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimai) ([2]) ir dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (toliau – pasiūlyti biudžeto sistemų direktyvos pakeitimai) ([3]) (pasiūlyti biudžeto sistemų direktyvos pakeitimai kartu su pasiūlytu nauju SAP prevencinės dalies reglamentu ir pasiūlytais SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimais toliau vadinami Komisijos pasiūlymais).

ECB kompetencija teikti nuomonę dėl pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento ir dėl pasiūlytų Biudžeto sistemų direktyvos pakeitimų grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes veiksmingas ekonominės politikos koordinavimas ir daugiašalė biudžeto priežiūra yra susiję su pagrindiniu Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) tikslu palaikyti kainų stabilumą pagal SESV 127 straipsnio 1 dalį ir 282 straipsnio 2 dalį ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 2 straipsnį.

ECB kompetencija teikti nuomonę dėl pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų grindžiama SESV 126 straipsnio 14 dalies antra pastraipa, kurioje nustatyta, kad Taryba, pasikonsultavusi, *inter alia*, su ECB, priima atitinkamas nuostatas dėl perviršinio deficito procedūros, kuri taip pat svarbi siekiant pirmiau minėto pagrindinio ECBS tikslo.

Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

***Bendrosios pastabos***

ECB palankiai vertina Komisijos pasiūlymus dėl Sąjungos ekonomikos valdymo sistemos reformos. Reforma siekiama užtikrinti valstybės skolos tvarumą, fiskalinės politikos anticikliškumą, patvirtinti vidutinio laikotarpio požiūrį į biudžeto politiką, taip pat supaprastinti sistemą ir padidinti jos nacionalinę atsakomybę. Joje taip pat pripažįstama, kad reformos, investicijos ir fiskalinis tvarumas vienas kitą papildo, todėl juos reikėtų skatinti taikant integruotą požiūrį. Galiausiai

([1]) COM (2023) 240 *final*.
([2]) COM (2023) 241 *final*.
([3]) COM (2023) 242 *final*.

reforma siekiama užtikrinti veiksmingesnį vykdymą. Siekdamas padėti siekti šių tikslų, ECB pateikia keletą konkrečių techninių pastabų ir pasiūlymų dėl Komisijos pasiūlymų, kad naujoji sistema būtų toliau tobulinama ir užtikrinama, kad ji būtų skaidresnė ir labiau nuspėjama.

Tvirta Sąjungos ekonominės ir fiskalinės politikos koordinavimo ir priežiūros sistema yra labai svarbi Europos Sąjungai, valstybėms narėms ir ypač euro zonai ([4]). ECB pabrėžia tvarios fiskalinės būklės svarbą kainų stabilumui ir tvariam augimui sklandžiai veikiančioje ekonominėje ir pinigų sąjungoje (EPS) ([5]). Sąjungos ekonomikos valdymo sistemos reforma gali realiai, laipsniškai ir tvariai pakoreguoti valstybės skolą, kartu sudarant palankesnes sąlygas būtinai nacionalinei struktūrinei politikai.

ECB ragina Sąjungos teisės aktų leidėjus kuo greičiau, bet ne vėliau kaip iki 2023 m. pabaigos, susitarti dėl Sąjungos ekonomikos valdymo sistemos reformos. Kadangi SAP numatyta bendroji nukrypti leidžianti išlyga iki to laiko bus panaikinta ([6]), toks susitarimas būtų labai svarbus siekiant pagrįsti lūkesčius dėl skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo. Jei nebus greitai susitarta dėl patikimos, skaidrios ir nuspėjamos fiskalinės sistemos ir ji nebus įdiegta, gali atsirasti netikrumo ir gali būti nepagrįstai vilkinamas būtinas fiskalinis koregavimas ir paskatos reformoms bei investicijoms.

ECB pabrėžia šias priežastis, dėl kurių reikėtų reformuoti ekonomikos valdymo sistemą. Pirma, dėl padidėjusio valdžios sektoriaus skolos santykio ir skolos nevienalytiškumo po koronaviruso pandemijos didėja poreikis veiksmingai koordinuoti fiskalinę būklę taikant SAP. Realistiškas, laipsniškas ir tvarus valstybės skolos koregavimas atsižvelgiant į vyraujančias augimo ir infliacijos perspektyvas yra svarbus siekiant užtikrinti fiskalinį tvarumą ir atkurti fiskalinę erdvę prieš galimą nuosmukį. Antra, labai svarbu, kad fiskalinė politika taptų anticiklinė. Recesijos metu reikia imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų išvengta nepalankių ekonominių pokyčių, tačiau taip pat labai svarbu atkurti rezervus, kai ekonomika tvirtai atsigauna, kad būtų užtikrintas skolos tvarumas. Veiksmingai prisidedant prie makroekonominio stabilizavimo didelių sukrėtimų laikotarpiu, anticikline fiskaline politika remiama pinigų politika siekiant kainų stabilumo vidutiniu laikotarpiu. Trečia, labai svarbu, kad ekonomikos valdymo sistemoje būtų nustatytos išankstinės sąlygos, kad ekonomikos politika taptų palankesnė ekonomikos augimui. Struktūrinės reformos, investicijos ir fiskalinis tvarumas turėtų būti geriau integruoti į fiskalinę ir makroekonominę priežiūrą, be kita ko, pagal makroekonominio disbalanso procedūrą ([7]). Be to, norint spręsti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos uždavinius, visų pirma vykdyti Sąjungos ir valstybių narių klimato srities įsipareigojimus pagal tarptautinę ir ES teisę ([8]), reikės didelių privačiųjų ir viešųjų investicijų, kurioms palankesnes sąlygas sudarytų papildoma struktūrinė politika. Norint patikimai stabilizuoti valstybės skolos santykį, reikia vykdyti augimui palankią ekonominę politiką, įskaitant viešąsias investicijas, kurios turi būti tinkamai skatinamos reformuotoje Sąjungos ekonomikos valdymo sistemoje. Iš tiesų, jei priemonė „NextGenerationEU“, visų pirma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, bus veiksmingai įgyvendinta, ji padės valstybėms narėms spręsti šiuos uždavinius ir pademonstruos, kokį potencialą turi Sąjungos mastu vykdomi veiksmai. Tačiau reikės daugiau išteklių ir investicijų Sąjungos lygmeniu, taip pat tvarių, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų, kurioms reikės arba papildomų pajamų šaltinių, arba iš naujo nustatyti išlaidų prioritetus, visų pirma tose valstybėse narėse, kurių skolos santykis yra aukštas. Ketvirta, ECB palankiai vertintų tolesnę pažangą su euro zona susijusių Sąjungos ekonomikos valdymo sistemos aspektų srityje, pavyzdžiui, veiksmingesnį euro zonos fiskalinės politikos krypčių koordinavimą ir tinkamai parengto nuolatinio centrinio fiskalinio pajėgumo sukūrimą. Apskritai, siekiant sustiprinti euro zonos gebėjimą absorbuoti sukrėtimus ir skatinti stabilumą bei augimą, tebėra labai svarbu baigti kurti ekonominę ir institucinę EPS struktūrą ([9]).

([4]) Žr. 2018 m. gegužės 11 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2018/25 dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos fiskalinės atsakomybės ir biudžeto orientavimo į vidutinį laikotarpį stiprinimo valstybėse narėse nuostatos (OL C 261, 2018 7 25, p. 1), 1.1 dalį. Visos ECB nuomonės skelbiamos interneto svetainėje „EUR-Lex“.

([5]) Žr. 2021 m. gruodžio 1 d. Eurosistemos atsakymą dėl Europos Komisijos komunikato „ES ekonomika po COVID-19 pandemijos. Poveikis ekonomikos valdymui“, paskelbtą ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

([6]) Žr. 2023 m. kovo 8 d. Europos Komisijos 2024 m. fiskalinės politikos gaires: Skolos tvarumo ir tvaraus bei integracinio augimo skatinimas.

([7]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

([8]) Paryžiaus susitarimas, patvirtintas pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (OL L 282, 2016 10 19, p. 4). 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

([9]) Žr. 2015 m. birželio 22 d. pranešimo „Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimas“, parengto Jeano-Claude'o Junckerio, glaudžiai bendradarbiaujant su Donaldu Tusku, Jeroenu Dijsselbloemu, Mario Draghi'u ir Martinu Schulzu, 4 p., paskelbta Komisijos interneto svetainėje www.ec.europa.eu. Taip pat žr. 2018 m. lapkričio 9 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2018/51 dėl pasiūlymo dėl Reglamento dėl Europos investicijų stabilizavimo priemonės sukūrimo (OL C 444, 2018 12 10, p. 11) bendras pastabas; 2019 m. spalio 30 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2019/37 dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl euro zonos konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės valdymo sistemos (OL C 408, 2019 12 4, p. 3) 1.3 dalį.

***Konkrečios pastabos***

1. **Valstybės skolos tvarumas ir fiskalinis koregavimas**

1.1. *Skolos tvarumo analizės vaidmuo*

1.1.1. ECB supranta, kad pagal pasiūlytą naują SAP prevencinės dalies reglamentą Komisijos parengta skolos tvarumo analizė atliks svarbų vaidmenį rengiant technines grynųjų valdžios sektoriaus išlaidų trajektorijas, kurias Komisija pateikė siekdama pateikti gaires valstybėms narėms ([10]). Komisijos skolos tvarumo analizė yra vertinga priemonė nustatant fiskalinę riziką, kuri nėra pakankamai įtraukta į užregistruotą skolos lygį, pavyzdžiui, būsimos išlaidos, susijusios su visuomenės senėjimu, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir skolos terminų sudėtis. Siekdamas užtikrinti skolos tvarumo analizės pakartojamumą, nuspėjamumą ir skaidrumą bei nuoseklų sistemos įgyvendinimą visose valstybėse narėse ir laiku, ECB pabrėžia, kad reikia nustatyti metodiką, kuria grindžiama Komisijos skolos tvarumo analizė, konsultuojantis su valstybėmis narėmis ir joms pritariant. Be to, ECB taip pat būtų naudinga konsultuotis su Europos fiskaline valdyba dėl šios metodikos.

1.1.2. ECB palankiai vertina tai, kad Komisijos techninėje trajektorijoje daugiausia dėmesio skiriama grynųjų išlaidų planui, kuris iš esmės nepriklausytų nuo nestebimo gamybos apimties atotrūkio metinių tikralaikių įverčių. Tai gali pagerinti fiskalinės politikos anticiklišką, įskaitant pajamų svyravimą, atsirandantį dėl ciklinių sąlygų. Siekdamas dar labiau padidinti Komisijos pasiūlymų aiškumą, ECB rekomenduoja patikslinti grynųjų išlaidų apibrėžtį ([11]), kad būtų paaiškinti toliau nurodyti aspektai. Apibrėžtyje turėtų būti: a) paaiškinta, ar grynųjų išlaidų planas būtų apibrėžtas nominaliąja, ar realiąja verte; b) patikslinta ir įvertinta metodika, naudojama apskaičiuoti diskrecines pajamų priemones, kurios turi būti atimamos iš bendrųjų išlaidų ir c) patikslinama, kokia apimtimi rodiklio apskaičiavimas remsis stebimais punktais, ypač patikslinant metodiką, naudojamą cikliniams išlaidų bedarbio pašalpoms elementams apskaičiuoti.

1.1.3. Pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente numatyta, kad taikant grynųjų išlaidų techninę trajektoriją būtų užtikrinta, kad valstybės skolos santykis būtų tikėtinai mažinamas arba būtų toliau tikėtinai mažinamas, arba išliktų apdairaus lygio ([12]). Komisija turi įvertinti ir paskelbti savo patikimumo analizę ir pagrindinius duomenis ([13]). ECB rekomenduoja, kad pagrindiniai parametrai ir prielaidos, kuriais grindžiama tikėtinumo vertinimo metodika, būtų išsamiau išdėstyti Komisijos pasiūlymuose ([14]). Be to, ECB palankiai vertina ir remia tai, kad Komisijos ataskaita Ekonomikos ir finansų komitetui, kurioje pateikiamos techninės trajektorijos, bus viešai paskelbta prieš valstybėms narėms rengiant nacionalinius vidutinio laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus (toliau – nacionaliniai planai) ([15]). Be to, ECB rekomenduoja sukurti bendrą „patikimų ir patikrinamų ekonominių argumentų“, kuriuos valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose planuose, sistemą, kai juose numatyta didesnė nei Komisijos pasiūlyta grynųjų išlaidų trajektorija ([16]).

1.2. *Apsaugos priemonės*

ECB primena, kad SESV 126 straipsnio 2 dalies b punkte kalbama apie situacijas, kai valstybės skolos ir bendrojo vidaus produkto (BVP) santykis „pakankamai mažėja ir patenkinamai sparčiai artėja prie pamatinės vertės“ ([17]). Atsižvelgdamas į poreikį išvengti to, kad skola stabilizuotųsi pasiekusi didelį dydį, ECB palankiai vertina tai, kad į Komisijos pasiūlymus įtrauktos tam tikros apsaugos priemonės, kuriomis remiamas skolos ir deficito mažinimas,

([10]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 5 ir 6 straipsnius ir I priedą. Taip pat žr. 2022 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Komunikatas dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių“, COM(2022) 583 final.

([11]) Žr., pavyzdžiui, pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 2 straipsnio 2 punktą ir (arba) II priedo a punktą.

([12]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 6 straipsnio a punktą.

([13]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 8 straipsnį ir V priedą.

([14]) Konkrečiai tai galėtų būti įtraukta į pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento V priedą.

([15]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 5 straipsnį.

([16]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 11 straipsnio 2 dalį.

([17]) Taip pat žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 1 punktą, kuriuo iš dalies keičiama 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6) 2 straipsnio 1a dalis.

visų pirma užtikrinant, kad fiskalinėje trajektorijoje būtų numatytas mažesnis valstybės skolos santykis planavimo laikotarpio pabaigoje nei techninės trajektorijos pradžioje, vengiant atidėti fiskalinį koregavimą vėlesniems koregavimo laikotarpio metams ir siūlant minimalų koregavimą tiems metams, kuriais, kaip tikimasi, deficitas viršys 3 % pamatinę vertę ([18]). ECB supranta, kad apsaugos priemonių klausimas yra vis dar svarstomas, ir mano, kad reikia rasti pusiausvyrą, iš vienos pusės, tarp sudėtingumo bei atsakomybės ir iš kitos pusės – skolos mažinimo veiksmingumo, siekiant užtikrinti, kad skola būtų pakankamai mažinama ir būtų tinkamai diferencijuota.

## 2. **Nacionaliniai vidutinio laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai**

### 2.1. *Reformos ir investicijos*

Produktyvios investicijos yra būtina ekonomikos augimo, kuris padėtų užtikrinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą, sąlyga. Todėl labai svarbu, kad fiskalinis koregavimas nekenktų investicijoms, ypač investicijoms, kuriomis remiami bendri Sąjungos prioritetai. Šiuo tikslu taip pat turėtų būti veiksmingai stebimas viešųjų investicijų lygis ir kokybė. Be to, ECB sutinka, kad reikia skubiai skatinti ekonomikos augimui palankias reformas. Todėl nacionalinė atsakomybė už valstybių narių nacionalinius planus yra labai svarbi. ECB pabrėžia, kad valstybės narės ir Komisijos techninis dialogas, kuris yra svarbus nacionalinės atsakomybės elementas, pagal pasiūlytą naują SAP prevencinės dalies reglamentą ([19]) turėtų vykti sklandžiai, skaidriai ir nuspėjamai. Techninis dialogas turėtų turėti tinkamą struktūrą ir turėtų būti išsamus, kad būtų galima aiškiai apibrėžti nacionalinių planų turinį. Todėl ECB rekomenduoja pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente pateikti išsamesnę informaciją apie reformų ir investicijų įsipareigojimų reikalavimus, kurie turi būti įtraukti į visus nacionalinius planus ([20]).

### 2.2. *Koregavimo laikotarpis*

Pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente nustatyta, kad valstybių narių nacionaliniuose planuose turi būti pateikta grynųjų išlaidų trajektorija, apimanti bent ketverių metų laikotarpį ([21]). Jei valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau kaip trejiems metams ([22]). Toks laikotarpis yra ilgas ir trunka ilgiau nei įprastas rinkimų ciklas, todėl gali trukdyti laikytis šių įsipareigojimų. Todėl ECB pritaria apdairiam nacionalinių planų išplėtimo naudojimui ir pabrėžia, kad reikia visiškai įgyvendinti įsipareigojimus dėl papildomų reformų ir investicijų. Be to, ECB turi du pasiūlymus dėl koregavimo laikotarpio ir jo pratęsimo. Pirma, ECB palankiai vertina reikalavimą, kad kiekvienas reformos ir investicijų įsipareigojimas, kuriuo grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, turi būti pakankamai išsamus, vykdomas laikotarpio pradžioje, per nustatytą laiką ir patikrinamas ([23]). Siekdamas užtikrinti, kad metodika būtų pakankamai aiški ir skaidri, ECB siūlo toliau ([24]) plėtoti valstybių narių įsipareigojimų vertinimo sistemą. Visų pirma turėtų būti užtikrinta, kad tokie įsipareigojimai padėtų didinti potencialų augimą, taigi ir skolos tvarumą. Be to, ECB rekomenduoja įtraukti papildomas apsaugos priemones, panašias į jau taikomas fiskalinio koregavimo apsaugos priemones ([25]), kad būtų užtikrintos didesnės investicijos į ypatingos svarbos politikos prioritetus, pavyzdžiui, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir kad reformų ir investicijų įsipareigojimai būtų pakankamai sutelkti laikotarpio pradžioje. Antra, iki 2026 m., pratęsiant koregavimo laikotarpį galima atsižvelgti į reformų ir investicijų įsipareigojimus, įtrauktus į patvirtintus valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus ([26]). Palankiai vertindamas atsižvelgimą į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, ECB rekomenduoja vertinimo sistemoje užtikrinti, kad didelė valstybių narių pasiūlytų reformų ir investicijų dalis papildytų jau iki tol prisiimtus įsipareigojimus.

([18]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 6 straipsnio c ir d punktus, 15 straipsnio 2 dalį ir I priedo c punktą. Žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 2 punktą, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalis, žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 4 punktą, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 5 straipsnio 1 dalis.
([19]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 10 straipsnį.
([20]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 11, 12 ir 14 straipsnius ir II priedą.
([21]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 5 straipsnį ir 11 straipsnio 1 dalį.
([22]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 13 straipsnio 1 dalį.
([23]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 13 straipsnio 3 dalį.
([24]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 13 straipsnio 5 dalį ir VII priedą.
([25]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 6 straipsnio c ir d punktus ir 15 straipsnio 2 dalį.
([26]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 13 straipsnio 4 dalį.

2.3. *Patikslinti nacionaliniai planai*

Pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente įtvirtinama galimybė valstybei narei pateikti patikslintą nacionalinį planą, jeigu yra objektyvių aplinkybių, trukdančių įgyvendinti pradinį planą, arba jeigu su prašymu pateikti naują nacionalinį planą kreipiasi nauja vyriausybė ([27]). ECB rekomenduoja pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente nurodyti objektyvias aplinkybes, kurios būtų laikomos svarbiomis, ir paaiškinti, kaip Komisija, rengdama naują techninę trajektoriją, atsižvelgia į atitinkamos valstybės narės ankstesnį koregavimą arba jo nebuvimą. Be to, ECB rekomenduoja pasiūlytu nauju SAP prevencinės dalies reglamentu užtikrinti, kad pagal patikslintą planą nebūtų leidžiama atidėti reformų ir investicijų.

## 3. **Sąveika su makroekonominio disbalanso procedūra**

3.1. ECB palankiai vertina tai, kad nacionalinių planų rėmuose bus vykdoma holistinė nacionalinių struktūrinių reformų įsipareigojimų ir investicijų bei fiskalinės politikos stebėsena visų nacionalinių struktūrinių politikos krypčių atžvilgiu, ir visų pirma tų, kurios gali palengvinti makroekonominio disbalanso prevenciją ir naikinimą, kaip stebima pagal makroekonominio disbalanso procedūrą ([28]).

3.2. ECB palankiai vertina reikalavimą, kad nacionaliniuose planuose būtų atsižvelgta į Sąjungos konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, įskaitant rekomendacijas, susijusias su makroekonominiu disbalansu, nustatytu pagal makroekonominio disbalanso procedūrą ([29]). ECB rekomenduoja nacionaliniuose planuose daugiausia dėmesio skirti pagrindinei rizikai, kurią makroekonominis disbalansas kelia fiskaliniam tvarumui, ilgalaikiam konkurencingumo praradimui ir dideliam išorės disbalansui.

3.3. Pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente nustatyta, kad jeigu valstybė narė nevykdo reformų ir investicijų įsipareigojimų, įtrauktų į jos nacionalinį planą, kad įgyvendintų šaliai skirtas rekomendacijas, susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra, ir jei atitinkamoje valstybėje narėje yra susidaręs perviršinis disbalansas, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011 7 straipsnio 2 dalį gali būti pradėta perviršinio disbalanso procedūra ([30]) ([31]). Tokiu atveju valstybė narė turi pateikti patikslintą nacionalinį planą, kuris taip pat naudojamas kaip taisomųjų veiksmų planas, kurio reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 1 dalį. Šiuo klausimu ECB formuluoja dvi pastabas. Pirma, atsižvelgdamas į kintantį makroekonominių iššūkių pobūdį, ECB mano, kad būtų naudinga, jei sistema taip pat padėtų koreguoti nacionalinius planus, neatsižvelgiant į tai, ar perviršinio disbalanso procedūra yra pradėta, ar ne. Taip užtikrinama, kad atitinkamas reformas ir investicijas būtų galima koreguoti, kad būtų galima laiku ir veiksmingiau spręsti visus naujai atsirandančius makroekonominius disbalansus ir makroekonominius iššūkius. Antra, ECB pažymi, kad makroekonominio disbalanso vykdymo užtikrinimas buvo vienas iš pagrindinių susirūpinimą keliančių klausimų pagal esamą ekonomikos valdymo sistemą. ECB pabrėžia, kad makroekonominio disbalanso prevencijos ir ištaisymo procedūros turėtų būti nustatomos taikant skaidrius ir veiksmingus skatinimo mechanizmus, įskaitant išsamų informavimą apie procedūrinius sprendimus ([32]). Siekdamas užtikrinti, kad valstybės narės laiku ir veiksmingai šalintų makroekonominį disbalansą, ir kaip pažymėjo Taryba ([33]), ECB pabrėžia, kad turėtų būti skaidriai ir nuosekliai išnaudotas visas makroekonominio disbalanso procedūros potencialas, užtikrinant, kad valstybės narės prisiimtų atsakomybę už procedūrą, įskaitant, kai taikytina, perviršinio disbalanso procedūros aktyvavimą.

## 4. **Atitiktis ir įgyvendinimas**

4.1. *Valstybių narių įsipareigojimų, kuriais grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, patenkinamas vykdymas*

Pasiūlytame naujame SAP prevencinės dalies reglamente nustatyta, kad tais atvejais, kai valstybei narei buvo pratęstas taikomas koregavimo laikotarpis, tačiau ji patenkinamai nevykdo savo reformų ir investicijų įsipareigojimų, kuriais grindžiamas pratęsimas, Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, gali rekomenduoti patikslintą grynųjų išlaidų planą su trumpesniu koregavimo laikotarpiu ([34]). Atsižvelgdamas į tai, ECB pabrėžia, kad

([27]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 14 straipsnio 1 dalį.
([28]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 11 straipsnio 1 dalį, 12 straipsnio b punktą, 13 straipsnio 2 dalį ir 16 bei 30 straipsnius.
([29]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 11 straipsnio 1 dalį ir 12 straipsnio b punktą.
([30]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).
([31]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 30 straipsnį.
([32]) Žr. 2011 m. vasario 16 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2011/13 dėl ekonomikos valdymo reformos Europos Sąjungoje (OL C 150, 2011 5 20, p. 1) 18 dalį.
([33]) Žr. 2022 m. liepos 12 d. Tarybos pranešimą spaudai „Makroekonominio disbalanso procedūra: Taryba priėmė išvadas“, kurį galima rasti Tarybos interneto svetainėje www.consilium.europa.eu.
([34]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 19 straipsnį.

reikia užtikrinti savalaikę, tinkamą ir skaidrią valstybių narių reformų ir investicijų įsipareigojimų laikymosi stebėseną ir vykdymo užtikrinimą, kad būtų užtikrintas fiskalinis ir makroekonominis stabilumas. Todėl šiuo atveju gali būti geriau, kad pasiūlytu nauju SAP prevencinės dalies reglamentu Taryba būtų įpareigota imtis veiksmų pagal Komisijos rekomendaciją, laikantis principo „laikykis arba paaiškink“ ([35]), rekomenduoti patikslintą grynųjų išlaidų planą, numatant trumpesnį koregavimo laikotarpį ([36]). Šiuo atžvilgiu ECB atkreipia dėmesį į Komisijos nuorodą į būsimą darbą kuriant naują vykdymo užtikrinimo priemonę ([37]). ECB palankiai vertintų išsamesnę informaciją apie naują vykdymo užtikrinimo priemonę, kuri dar nėra įtraukta į Komisijos pasiūlymus.

4.2. *Didelių valstybės skolos tvarumo problemų ir kitų svarbių veiksnių vertinimas Komisijos pranešimo pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį kontekste*

ECB palankiai vertina tai, kad atitinkamos valstybės narės valstybės skolos tvarumo problemų mastas yra įtrauktas kaip pagrindinis svarbus veiksnys pradedant perviršinio deficito procedūrą ([38]). Atsižvelgdamas į svarbių veiksnių vertinimo svarbą įgyvendinant perviršinio deficito procedūrą, ECB ragina į pasiūlytus SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimus įtraukti aiškiai apibrėžtą ir skaidrų šių veiksnių vertinimo metodą.

4.3. *Taisomųjų grynųjų išlaidų plano struktūra*

ECB pabrėžia, kad reikia laipsniškai, bet greitai ištaisyti perviršinės skolos ir deficito padėtį. Šiomis aplinkybėmis jis pripažįsta, kad buvo nustatytos apsaugos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti fiskalinio koregavimo atidėjimo riziką, atsižvelgiant į tai, kaip koreguojant grynųjų išlaidų planą turi būti sprendžiamas skolos santykio klausimas ([39]). ECB palankiai vertina su deficitu susijusį skaitinės vertės reikalavimą, pagal kurį tais metais, kai numatoma, jog valdžios sektoriaus deficitas viršys pamatinę vertę, taisomasis grynųjų išlaidų planas turės atitikti minimalų koregavimą. Tačiau reikėtų paaiškinti, kaip vertinamas šis koregavimas. Tačiau ECB pažymi, kad pasiūlytais SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimais ([40]) būtų panaikintas dabartinis reikalavimas pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį pateiktoje Tarybos rekomendacijoje nustatyti konkretų terminą perviršinio deficito padėčiai ištaisyti, ištaisymą užbaigiant „per metus nuo tokio deficito nustatymo, nebent atsirastų ypatingų aplinkybių“ ([41]).

4.4. *Kontrolės sąskaita*

ECB palankiai vertina reikalavimą Komisijai sukurti kontrolės sąskaitą, kad būtų galima stebėti sukauptus faktinių grynųjų išlaidų nukrypimus aukštyn ir žemyn nuo grynųjų išlaidų plano ([42]). Tai labai svarbus elementas siekiant užtikrinti atitiktį ir remti taisyklės anticikliškumą, suteikiant galimybę ekonomikos pakilimo laikotarpiais kaupti fiskalinius rezervus, kuriais būtų galima pasinaudoti ekonomikos nuosmukio laikotarpiais. Į kontrolės sąskaitoje esančią informaciją atsižvelgiama rengiant Komisijos pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį ([43]), ir tai yra svarbus veiksnys, susijęs su perviršinio deficito procedūros pradėjimu. Dėl šios priežasties ECB rekomenduoja papildomai patikslinti, kaip veiks kontrolės sąskaita ir kokie bus jos pagrindiniai parametrai. Be to, ECB rekomenduoja Komisijos interneto svetainėje, pageidautina kartu su Komisijos pavasario ir rudens prognozėmis,

([35]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 27 straipsnį.
([36]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 19 straipsnį. Formuluotė galėtų būti iš dalies pakeista, nurodant: *„[...] Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, rekomenduoja patikslintą grynųjų išlaidų planą su trumpesniu koregavimo laikotarpiu“*.
([37]) Taip pat žr. 2022 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Komunikatas dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių“, COM(2022) 583 final.
([38]) Pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 1 punktas, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 3 dalis.
([39]) Žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 2 punktą, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalis; žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 4 punktą, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 5 straipsnio 1 dalis.
([40]) Pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 2 punktas, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalis.
([41]) Žr. Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį.
([42]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 21 straipsnio antrą dalį ir IV priedą.
([43]) Pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 1 punktas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 3 dalies b punktas.

skelbti konkrečioms šalims skirtus skaičiavimus ir kiekvienos valstybės narės statusą kontrolės sąskaitoje. Galiausiai ECB rekomenduotų nustatyti faktinių grynųjų išlaidų nukrypimų nuo grynųjų išlaidų plano ribą, kurią pasiekus Komisija turėtų parengti pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį ([44]).

## 5. **Nepriklausomų fiskalinių institucijų ir Europos fiskalinės valdybos vaidmuo**

5.1. Stiprinant nepriklausomų įstaigų vaidmenį fiskalinės priežiūros procese galima padėti sumažinti fiskalinės politikos formavimui būdingas prociklines tendencijas, kartu remiant nacionalinę atsakomybę, kuri yra labai svarbi tvariam sistemos įgyvendinimui ([45]). Todėl ECB pritaria pasiūlymų nuostatoms, kuriomis siekiama sustiprinti nepriklausomų fiskalinių institucijų vaidmenį ([46]), įtraukiant reikalavimus, susijusius su jų valdymu ir nepriklausomumu, ir skiriant joms užduotis ([47]), kurios viršija jų dabartines užduotis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 473/2013 ([48]). Visų pirma ECB palankiai vertina tai, kad Sąjungos teisės aktuose įtvirtinamas principas „laikykis arba paaiškink“. ECB pritaria tam, kad būtų stiprinamas nepriklausomų fiskalinių institucijų vaidmuo, su sąlyga, kad jų bendri pajėgumai taip pat būtų atitinkamai pagerinti atsižvelgiant į jų papildomas užduotis ir kad būtų užtikrinti jų pakankami ir stabilūs ištekliai, kad jos galėtų veiksmingai vykdyti savo įgaliojimus ([49]).

5.2. ECB rekomenduoja, kad, atsižvelgiant į pirmiau minėtą pajėgumų stiprinimą ir nepažeidžiant Komisijos vaidmens pagal Sutartis, nepriklausomų fiskalinių institucijų vaidmenį pagal pasiūlytą naują SAP prevencinės dalies reglamentą būtų galima dar labiau sustiprinti suteikiant joms vaidmenį rengiant valstybių narių nacionalinius planus ir vertinant kiekybiškai neįvertinamus tikslus (pavyzdžiui, reformų poveikį). Nepriklausomos fiskalinės institucijos galėtų vertinti pagrindines prielaidas, nacionalinio plano suderinamumą su Komisijos technine trajektorija ir, kai aktualu, reformų ir investicijų įsipareigojimų patikimumą. ECB taip pat rekomenduoja, kad nepriklausomų fiskalinių institucijų dalyvavimas pagal pasiūlytus SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimus galėtų būti dar labiau sustiprintas reikalaujant, kad nepriklausomos fiskalinės institucijos taip pat parengtų nuomonę dėl Komisijos atliktos svarbių veiksnių analizės, kurios reikia rengiant pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį.

5.3. Galiausiai ECB pripažįsta Europos fiskalinės valdybos darbą ([50]) ir visiškai pritaria Komisijos ketinimui išnagrinėti jos stiprinimo priemones. Tuo tikslu, nepažeisdamas Komisijos kompetencijos, ECB remia svarbų Europos fiskalinės valdybos vaidmenį Sąjungos ekonomikos valdymo sistemoje ([51]). Visų pirma ECB palankiai vertina galimybę Europos fiskalinei valdybai pateikti nuomonę, kuria būtų grindžiama Tarybos rekomendacija dėl bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo pradžios arba pratęsimo pagal pasiūlytą naują SAP prevencinės dalies reglamentą ([52]). Kaip nurodyta šios nuomonės 1.1.1 dalyje, ECB taip pat mano, kad naudinga konsultuotis su Europos fiskaline valdyba dėl metodikos, kuria grindžiama skolos tvarumo analizė. Be to, taip pat reikėtų sustiprinti Europos fiskalinės valdybos vaidmenį vertinant tinkamas euro zonos fiskalinės politikos kryptis.

([44]) Pavyzdžiui, pagal pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 1 punktą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnis.

([45]) Žr. 2021 m. gruodžio 1 d. Eurosistemos atsakymą dėl 2021 m. spalio 19 d. Europos Komisijos komunikato „ES ekonomika po COVID-19 pandemijos. Poveikis ekonomikos valdymui“.

([46]) Žr. Nuomonės CON/2018/25 2.4.1 dalį.

([47]) Žr. pasiūlytų biudžeto sistemų direktyvos pakeitimų 1 straipsnio 8 punktą, kuriuo iš dalies keičiamas 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvos 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41) 8 straipsnis. Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 22 straipsnį. Žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 1 punktą, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 3 dalis, žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 3 punktą, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalis.

([48]) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, p. 11).

([49]) Žr. pasiūlytų SAP korekcinės dalies reglamento pakeitimų 1 straipsnio 8 punktą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 85/97 8 straipsnio 3 dalies c punktas.

([50]) 2015 m. spalio 21 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/1937 dėl Europos fiskalinės valdybos įsteigimo (OL L 282, 2015 10 28, p. 37).

([51]) Žr. Nuomonės CON/2011/13 22 dalį.

([52]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 24 straipsnį.

6. **Komisijos deleguotieji įgaliojimai iš dalies keisti priedus**

6.1. Pasiūlytu nauju SAP prevencinės dalies reglamentu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II–VII priedai, kad jie būtų pritaikyti, siekiant tinkamai atsižvelgti į tolesnius pokyčius ar poreikius ([53]).

6.2. Kadangi priedai yra neatskiriama pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento dalis, ECB rekomenduoja, kad į priedus būtų įtraukta daugiau informacijos ir specifikacijų *ex ante*. Visų pirma, kaip minėta pirmiau, galėtų būti pateikta išsamesnė informacija apie nacionalinį vidutinio laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą (II priedas), kontrolės sąskaitą (IV priedas), tikėtinumo vertinimo metodiką (V priedas) ir reformų ir investicijų įsipareigojimų, kuriais grindžiamas fiskalinio koregavimo laikotarpio pratęsimas, vertinimo sistemą (VII priedas).

6.3. Be to, ECB nori pabrėžti, kad svarbu laiku konsultuotis su juo dėl visų deleguotųjų ir įgyvendinimo teisės aktų, priklausančių jo kompetencijai, pagal SESV 127 straipsnio 4 dalies pirmą įtrauką ir 282 straipsnio 5 dalį ([54]).

7. **Ryšys su Sutartimi dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos**

ECB palankiai vertina Komisijos pasiūlymų tikslą į Sąjungos teisinę sistemą įtraukti Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos (toliau – SKV sutartis) esmines nuostatas pagal šios sutarties 16 straipsnį ([55]). Komisija išaiškino, kad SKV sutarties esminės nuostatos atitinka fiskalinį susitarimą (SKV sutarties III antraštinė dalis). Be to, ECB pažymi, kad SKV sutarties 2 straipsniu užtikrinama, kad priėmus Komisijos pasiūlymus nereikėtų iš dalies pakeisti ar panaikinti SKV sutarties. Pagal SKV sutarties 2 straipsnio 1 dalį susitariančiosios šalys taiko ir aiškina šią sutartį laikydamosi Sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, visų pirma Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalies, ir Europos Sąjungos teisės, taip pat proceso teisės, kai to reikia priimant antrinės teisės aktus. Be to, SKV sutarties 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad ši sutartis taikoma, jei ji atitinka Sutartis, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, ir Sąjungos teisę, ir kad nesikėsinama į Sąjungos kompetenciją veikti ekonominės sąjungos srityje. Taigi ECB supranta, kad priėmus ir įsigaliojus Komisijos pasiūlymams, SKV sutartis bus taikoma ir aiškinama pagal naująją ekonomikos valdymo sistemą.

8. **Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimas**

Atsižvelgdamas į tai, kad labai svarbu tvirta Sąjungos ekonominės ir fiskalinės politikos koordinavimo pinigų sąjungos kontekste sistema, ECB pabrėžia, kad reikia ir toliau daryti pažangą konkrečių euro zonos aspektų srityje. Siekiant papildyti pinigų politiką, svarbu sukurti sistemą, skirtą bendrai euro zonos fiskalinės politikos krypčiai stebėti ir valdyti, nes ji gali padėti užtikrinti, kad pinigų ir fiskalinė politika geriau papildytų viena kitą. Be to, išlieka nuolatinių centrinių fiskalinių pajėgumų poreikis. Tokia priemonė, jei ji būtų tinkamai parengta, ilgainiui galėtų atlikti tam tikrą vaidmenį stiprinant makroekonominį stabilizavimą ir konvergenciją euro zonoje, be kita ko, investuojant, tokiu būdu taip pat remiant bendrą pinigų politiką. Šiuo tikslu nuolatiniai centriniai fiskaliniai pajėgumai turėtų būti pakankamo dydžio ir turėtų būti nuolat finansuojami ([56]).

([53]) Žr. pasiūlyto naujo SAP prevencinės dalies reglamento 32 straipsnį.

([54]) Žr. 2011 m. gegužės 4 d. Europos Centrinio Banko nuomonę CON/2011/42 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2003/71/EB ir 2009/138/EB nuostatos dėl Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos įgaliojimų; 2011 m. gegužės 19 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2011/44 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje 8 dalį; 2012 m. sausio 25 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2012/5 dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros ir dėl pasiūlymo dėl reglamento dėl rizikos ribojimo reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms 4 dalį; 2018 m. sausio 2 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2018/1 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos verslo statistikos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 ir panaikinama dešimt verslo statistikos srities teisės aktų, 1.9 dalį.

([55]) Žr. Nuomonės CON/2018/25 1.2 dalį. Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos 16 straipsnyje numatyta, kad ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šios sutarties įsigaliojimo dienos, t. y. iki 2018 m. sausio 1 d., imamasi būtinų priemonių, kad sutarties esminės nuostatos būtų įtrauktos į Sąjungos teisinę sistemą.

([56]) Žr. 2021 m. gruodžio 1 d. Eurosistemos atsakymą į 2021 m. spalio 19 d. Europos Komisijos komunikatą „ES ekonomika po COVID-19 pandemijos. Poveikis ekonomikos valdymui“. Taip pat žr. Nuomonės CON/2018/51 bendras pastabas ir Nuomonės CON/2019/37 1.3 dalį.

Priimta Frankfurte prie Maino 2023 m. liepos 5 d.

*ECB Pirmininkė*
Christine LAGARDE